

วันที่: 23 สิงหาคม 2559

ใบแถลงข่าวขององค์กรชุมชนไทใหญ่ (Shan community groups)

กลุ่มชุมชนต่าง ๆ ในรัฐฉานกล่าวต่อรัฐบาลพม่า:แม่น้ำสาละวินไม่ได้มีไว้ขาย

กลุ่มชุมชนไทใหญ่ ได้จัดการแถลงข่าวที่กรุงเทพฯ ในวันนี้เพื่อแสดงข้อกังวลเกี่ยวกับการเตรียมการแบบลับ ๆ เพื่อสร้างเขื่อนในแม่น้ำสาละวิน ทางตอนเหนือของรัฐฉานซึ่งยังมีการทำสงคราม ทั้งนี้เพื่อส่งไฟฟ้าไปขายประเทศจีน

ในช่วงหลายเดือนที่ผ่านมา บริษัทไฮโดรโซนา ซึ่งเป็นรัฐวิสาหกิจจากจีน ได้เดินทางตามแผนการสร้างเขื่อนหนองผาขนาด 1,200 เมกะวัตต์ในพื้นที่ที่มีความขัดแย้งมากที่สุดแห่งหนึ่งในรัฐฉาน และยังเป็นพื้นที่ที่มีการสู้รบอย่างต่อเนื่องระหว่างกองทัพรัฐบาลพม่ากับกลุ่มชาติพันธุ์ติดอาวุธทางฝั่งตะวันตกของพื้นที่เขื่อน และพื้นที่หยุดยิงที่เปราะบางกับกองทัพสหรัฐว่าที่มีการติดอาวุธอย่างหนาแน่นทางฝั่งตะวันออก

ในท่ามกลางสงคราม บริษัท Snowy Mountains Engineering Corporation (SMEC) จากออสเตรเลียยังได้จัดทำประเมินผลกระทบด้านสิ่งแวดล้อมและสังคม (ESIA) สำหรับเขื่อนหนองผา โดยทำเป็นความลับ ทั้งนี้เพื่อหลีกเลี่ยงการประท้วงของชุมชนในพื้นที่ ซึ่งเมื่อปีที่แล้วได้ขัดขวางการประเมินผลกระทบด้านสิ่งแวดล้อมและสังคมของโครงการเขื่อนอีกแห่งหนึ่งคือเขื่อนเมืองโตนที่เป็นของนักลงทุนจากจีน และจะมีการก่อสร้างในตอนใต้ของรัฐฉาน

ต่างจากปีที่แล้ว ในปีนี้บริษัท SMEC ไม่จัดทำเปิดตัวโครงการในเมืองตองจีเพื่อประกาศการจัดทำประเมินผลกระทบด้านสิ่งแวดล้อมและสังคม ชาวบ้านที่ได้รับเชิญมาใน “การรับฟังความเห็นสาธารณะ” เกี่ยวกับโครงการเขื่อนหนองผา ได้รับแจ้งก่อนจะมีการประชุมเพียงไม่กี่ชั่วโมง

นับแต่ข่าวที่จะมีการสำรวจเขื่อนรั่วไหลออกมา ชุมชนต่าง ๆ ได้จัดการประท้วงต่อต้านเขื่อน โดยในวันที่ 5 สิงหาคม 2559 ชาวบ้านประมาณ 250 คนจากเก้าตำบล ในอำเภอต่างยาน รวมทั้งสส.3 คนจากพรรคสันนิบาตเพื่อประชาธิปไตยไทใหญ่ (Shan Nationalities League for Democracy – SNLD) ได้จัดการประท้วงต่อต้านเขื่อน และเมื่อวันที่ 21 สิงหาคม 2559 ที่ผ่านมามีผู้นำชุมชนประมาณ 60 คนจากเมืองต่างๆ เช่น โหปาง กุ่มโหลงต่างยาน ล่าเสี้ยว และแสนหวี ได้จัดการประท้วงต่อต้านเขื่อนหนองผาเช่นกัน

นอกจากข้อกังวลว่าเขื่อนจะเป็นเหตุให้เกิดการสู้รบและการอพยพของประชาชนมากขึ้น ชาวบ้านยังกลัวว่าเขื่อนจะแตกเนื่องจากเป็นพื้นที่ที่มีความเสี่ยงต่อแผ่นดินไหวและน้ำท่วม เมืองโหปางซึ่งเป็นเมืองเอกของพื้นที่เชื่อว่าที่จะได้รับผลกระทบจากเขื่อนหนองผา เพิ่งจะประสบกับเหตุการณ์แผ่นดินไหวและน้ำท่วมเมื่อไม่กี่สัปดาห์นี้เอง โหปางตั้งอยู่บนรอยเลื่อนน้ำตั้ง

ที่ผ่านมาจีนได้ชะลอโครงการก่อสร้างเขื่อนของตนเองในแม่น้ำสาละวิน/แม่น้ำนุ ในมณฑลยูนนาน เนื่องจากกลัวความเสี่ยงจากแผ่นดินไหว

ไม่นานหลังจากนางของชานซูจินได้ไปเยือนประเทศจีนอย่างเป็นทางการเมื่อสัปดาห์ที่แล้ว รัฐบาลพม่าประกาศเดินหน้าสร้างเขื่อนในแม่น้ำสาละวิน โดยอ้างว่าเพื่อแก้ปัญหาความต้องการด้านพลังงานของพม่า แต่ความจริงแล้วไฟฟ้าส่วนใหญ่ที่ผลิตได้จากเขื่อนทั้งห้าแห่ง ซึ่งเป็นเขื่อนที่สร้างโดยบริษัทจากจีนทั้งหมด จะถูกขายให้กับประเทศเพื่อนบ้านทั้งนั้น

“ในขณะที่สายตาคู่จับอยู่ที่โครงการเชื่อมมิตรไมตรีในแม่น้ำอิระวดี รัฐบาลพม่าได้ขายแม่น้ำสาละวินให้กับจีนอย่างเงียบๆ”

จายเคอแสง นักกิจกรรมด้านสิ่งแวดล้อมของรัฐบาลกล่าวว่า “เรากลัวว่าที่ผ่านมามีการเจรจาเพื่อแลกเปลี่ยนกันแล้ว”

ในวันที่ 17 สิงหาคมกลุ่มชุมชนในรัฐฉานเขียนจดหมายเปิดผนึกถึงนางอองซานซูจี เรียกร้องให้ยกเลิกโครงการเชื่อมในแม่น้ำสาละวิน พวกเขาเตือนว่าการขายแม่น้ำสาละวินโดยการตัดสินใจของรัฐบาลฝ่ายเดียว จะทำลายกระบวนการสร้างสันติภาพ เนื่องจากแม่น้ำสายนี้มีความสำคัญอย่างยิ่งต่อกลุ่มชาติพันธุ์หลายล้านคนทางภาคตะวันออกของพม่า

“ถ้าประเทศจีนต้องการอยู่ร่วมกับพม่าอย่างสงบสุข เหตุใดจึงผลักดันโครงการเชื่อมที่ประชาชนไม่ต้องการ และยังเป็นเหตุให้เกิดสงครามอีก?” จายเคอแสงตั้งคำถาม

ข้อกังวลเกี่ยวกับเขื่อนหนองผาในแม่น้ำสาละวินในรัฐฉาน และ จดหมายเปิดผนึกถึงนางอองซานซูจีจาก 26องค์กรชุมชนไทใหญ่ สามารถดูได้จาก www.shanhumanrights.org

ข้อมูลเพิ่มเติม กรุณาติดต่อ

จายเคอแสง +66 81 6722 031 +9592 6436 2973

จำมตอง +66 81 630 6655

จายหอแสง +66 62 941 9600